

Handlingsplan vid hot och våld

För verksamhetsområde förskolan,
grundskolan och gymnasieskolan i
Katrineholms kommun

Datum: 2014-12-05

Handläggare: Lars Andersson

Handläggare/processledare: Maria Evald

Reviderad

2017-12-21

2018-03-23

2019-04-12

2019-12-18

2020-11-27

Innehåll

1	INLEDNING	1
1.1	Handlingsplanens syfte och giltighet	1
1.2	Handlingsplanens uppbyggnad	1
1.3	Kvalitetssäkring av handlingsplanen	1
1.4	Lokal ansvarsfördelning	2
1.5	Kontakter	2
2	Förebyggande åtgärder mot hot och våld	3
3	Åtgärder vid hot och våld från barn/elev mot barn/elev	4
3.1	Akut skede.....	4
3.2	Utred situationen.....	4
3.3	Vid allvarligt hot eller våld	4
3.4	Vidare åtgärder	4
4	Åtgärder vid hot och våld från barn/elev mot arbetstagare	5
4.1	Akut skede.....	5
4.2	Utred situationen.....	5
4.3	Vid allvarligt hot eller våld	5
4.4	Vidare åtgärder	5
5	Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot barn/elev	6
5.1	Akut skede.....	6
5.2	Utred situationen.....	6
5.3	Vid allvarligt hot eller våld	6
5.4	Vidare åtgärder	6
6	Åtgärder vid hot och våld från närstående mot barn/elev.....	7
6.1	Akut skede.....	7
6.2	Utred situationen.....	7
6.3	Vid allvarligt hot eller våld	7
6.4	Vidare åtgärder	7
7	Åtgärder vid hedersrelaterat våld och förtryck	8
7.1	Akut skede.....	8
7.2	Utred situationen.....	8
7.3	Vid allvarligt hot eller våld	8
7.4	Vidare åtgärder	8
8	Åtgärder vid hot och våld från utomstående mot barn/elev	9
8.1	Akut skede.....	9
8.2	Utred situationen.....	9
8.3	Vid allvarligt hot eller våld	9
8.4	Vidare åtgärder	9

9	Åtgärder vid hot och våld från utomstående mot arbetstagare	10
9.1	Akut skede.....	10
9.2	Utred situationen.....	10
9.3	Vid allvarligt hot eller våld	10
9.4	Vidare åtgärder	10
10	Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot utomstående	11
10.1	Akut skede.....	11
10.2	Utred situationen.....	11
10.3	Vid allvarligt hot eller våld	11
10.4	Vidare åtgärder	11
11	Åtgärder vid hot och våld från barn/elev mot utomstående	12
11.1	Akut skede.....	12
11.2	Utred situationen.....	12
11.3	Vid allvarligt hot eller våld	12
11.4	Vidare åtgärder	12
12	Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot arbetstagare	13
12.1	Akut skede.....	13
12.2	Utred situationen.....	13
12.3	Vid allvarligt hot eller våld	13
12.4	Vidare åtgärder	13
13	Åtgärder vid hot och våld från chef mot arbetstagare	14
13.1	Akut skede.....	14
13.2	Utred situationen.....	14
13.3	Vid allvarligt hot eller våld	14
13.4	Vidare åtgärder	14
14	Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot chef	15
14.1	Akut skede.....	15
14.2	Utred situationen.....	15
14.3	Vid allvarligt hot eller våld	15
14.4	Vidare åtgärder	15
15	BILAGA	16
15.1	Checklista	16
15.2	Checklista för skolpersonal vid förekomst av våld mot barn eller inom familjen	17
15.3	Digitala blanketter	18
15.4	Bra webbplatser och kontakter	18
15.5	Överträdelse och lagrum	19
15.6	Handlingsplanens koppling till lagar och styrdokument.....	20

1 INLEDNING

1.1 Handlingsplanens syfte och giltighet

Denna handlingsplan vid hot och våld ska utgöra ett praktiskt verktyg för att hantera akut uppkomna situationer där hot och/eller våld förekommer i våra verksamheter som utgörs av gymnasieskola, grundskola, obligatorisk särskola, förskoleklass, fritidshem och förskola.

Ytterst syftar handlingsplanen till att skapa trygghet för personal, elever och chefer vid hanteringen av en hotfull eller våldsamt situation.

Varje incident av hot och/eller våld mot elever eller personal skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan. Reaktionen ska följa handlingsplanens rutiner.

Handlingsplanen har sin giltighet och sitt ursprung i de lagar och styrdokument som ligger till grund för våra verksamheter. I bilaga 3.4 (AFS 1993:2, 1999:7, 2006:67 och 2010:800) finns en uppställning över tillämpliga delar av dessa dokument.

Denna plan skall tillämpas i verksamhetsområde gymnasieskolan, grundskolan och fritidshem i Katrineholms kommun från och med 2014-12-05 samt även förskolan från och med 2019-04-01. Planen gäller alla som stadigvarande eller tillfälligt vistas i våra verksamheter. Med tillfälligt avses externa aktörer som inte huvudsakligen är anställda på arbetsplatsen. Medarbetare ska när de uppmärksammar obekanta personer på arbetsplatsen efterfråga syfte med besöket.

1.2 Handlingsplanens uppbyggnad

Handlingsplanen är uppbyggd kring tolv tänkbara situationer där hot eller våld uppstår:

1. Barn/Elev mot barn/elev (s. 4)
2. Barn/Elev mot arbetstagare (s. 5)
3. Arbetstagare mot barn/elev (s. 6)
4. Närstående mot barn/elev (s. 7)
5. Hedersrelaterat våld och förtryck (s. 8)
6. Utomstående mot barn/elev (s. 9)
7. Utomstående mot arbetstagare (s. 10)
8. Arbetstagare mot utomstående (sid. 11)
9. Barn/Elev mot utomstående (s. 12)
10. Arbetstagare mot arbetstagare (s. 13)
11. Chef mot arbetstagare (s. 14)
12. Arbetstagare mot chef (s. 15)

Agerandet vid varje situation följer fyra rubriker:

1. Akut skede
2. Utred situationen
3. Vid allvarligt hot eller våld
4. Vidare åtgärder

Som bilagor (kapitel 15, s. 16) ligger:

- Checklista för att se till att alla påbjudna åtgärder är vidtagna
- Blanketter för vidare rapportering och dokumentation
- En uppställning och definition av överträdelser och lagrum
- Handlingsplanens koppling till lagar och styrdokument

1.3 Kvalitetssäkring av handlingsplanen

Rektor eller den rektor utser på varje skolenhet ansvarar för att sammanställa de situationer som

har inträffat under året där planen har använts, samt för att lämna synpunkter på planens tillämpbarhet, senast i årets första kvartalsrapport årligen. Rektor begär in uppgifterna och sammanställer dessa. Vid behov revideras planen centralt.

1.4 Lokal ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för att planen görs känd för personal, elever och vårdnadshavare och tillämpas på enheten. Planen ska presenteras vid läsårsstart, samt vid nyanställningar. Informationsrutiner ska finnas för personer som tillfälligt vistas i verksamheten (vikarier, VFU- studenter, hantverkare och obekanta).

1.5 Kontakter

SOS larmtjänst Tel: 112

Polis, rådgivning (ej akuta situationer)

114 14

Förvaltningschef

Helene Björkqvist

Tel: 0150-572 64

E-post: helene.bjorkqvist@katrineholm.se

Biträdande förvaltningschef/verksamhetschef för Elevhälsa, Fristående skolor,

Förvaltningskontoret, Bryggan och Kulturskolan

Jörgen Rudeberg

Tel: 0150-572 72

E-post: jorgen.rudeberg@katrineholm.se

Verksamhetschef för Förskola

Birgitta Dahlbeck

Tel: 0150-572 71

E-post: birgitta.dahlbeck@katrineholm.se

Verksamhetschef för Grundskola F – 6

Margaretha Norling

Tel: 0150-572 87

E-post: margareta.norling@katrineholm.se

Verksamhetschef för Grundskola 7 – 9 och Gymnasieskola

Ola Stenliden

Tel: 0150-572 75

E-post: ola.stenliden@katrineholm.se

Socialtjänsten:

Kommunens växel 0150-570 00, kontorstid

Sociala beredskapen nås via 112 efter kontorstid

2 Förebyggande åtgärder mot hot och våld

Personer som inte har ett uttalat syfte eller är utomstående på arbetsplatsen skall efterfrågas anledningen till varför de befinner sig på området. Med område menas förskolans utegård och området närmast fritidshemmet och skolbyggnaden, samt inne i alla verksamheters byggnader.

Exempel på frågor som kan ställas: Kan jag hjälpa till med något? Vem söks?

Om situationen upplevs som hotfull skall arbetstagare inte närma sig själv utan ta hjälp av kollega. Tänk på att aldrig utsätta dig för en situation där du upplever risk att hamna i fara. Om faran upplevs hota barn/elev(-er) ska eventuell inrymning¹ övervägas och genomföras.

Alla verksamheter har likabehandlingsplaner där det förebyggande och främjande arbetet beskrivs samt vad verksamheten ska göra om/när incidenter sker. Bildningsförvaltningen har också ”Strategi för hållbar jämställdhetsintegrering” som ett stöd för hur vi ska arbeta för trygghet, ickevåld och jämställdhet i enlighet med Katrineholms genusmedvetna styrsystem och Handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR 2018-2019.

Exempel på förebyggande åtgärder som förskolan/skolan kan arbeta med:

- maskulinitets- och feminitetsnormer
- sex och samlevnad
- nolltolerans mot skojbråk
- undervisning om vad våld är
- undervisning om makt och maktstrukturer
- antimobbningsarbete

¹ Inrymning är motsatsen till utrymning. Vid akut hot kan barn/elever snabbt behöva kunna ta sig in. Inrymning är något som verksamheterna behöver träna på. Det kan behöva ske när det handlar om väpnat våld. Inrymning innebär att elever och skolpersonal stänger in sig i lokaler och låser dörren. Barnen/eleverna ska sedan helst gömma sig/ta skydd samt undvika fönster.

3 Åtgärder vid hot och våld från barn/elev mot barn/elev

3.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld mellan barn/elever ska gripa in för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Ordna att den/de skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och har förtroende för.
- Lugna situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till var sitt rum.
Hänvisning: se verksamhetens Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling.

3.2 Utred situationen

Båda parter får berätta sin upplevelse av händelsen, som dokumenteras av respektive samtalsledare. Om händelsen av både vuxna och elever härmed bedöms utredd avslutas ärendet genom att mentor informeras. Mentor beaktar händelsen utifrån plan mot diskriminering och kränkande behandling.

3.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Det är de involverade arbetstagarnas uppgift att se till att rektor och vårdnadshavare informeras omgående. Mentor ska snarast delges information om händelsen.
- Vårdnadshavarna kallas till skolan. I syfte att situationen för de inblandade inte ska förvärras kan vårdnadshavarna rekommenderas att ta sitt barn från skolan resten av dagen, eller fram till dess att möte med skolans personal och rektor kan äga rum. I annat fall bör skolan ordna avskild undervisning för aktuella elever.
- Rektor eller den av rektor utsedda kallar snarast till möte med alla inblandade för att samla information och leder mötet med hjälp av utsedda/berörda arbetstagare. Mentor ansvarar för att dokumentera händelsen.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras. I de fall en polisanmälan görs och där någon under 18 år är misstänkt för brott, informeras alltid socialtjänsten och vårdnadshavarna via polisen.
- Om det anses befogat gör rektor eller den av rektor utsedda en anmälan till socialtjänsten. (Obs läkare skall dokumentera ev. skador!)
- Vid allvarligt hot eller våld informerar rektor först personalen och därefter skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå.
- Rektor informerar sin närmsta chef.
- Kontakt med media sker genom rektor eller den av rektor utsedda.
- Registrering av skada eller tillbud för elever sker i Stella Elev av närvarande personal/lärare. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

3.4 Vidare åtgärder

- Vidare åtgärder tar sin utgångspunkt i verksamhetens Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling. Elevhälsoteamet på skolan ansvarar för dokumentation samt att klassföreståndaren/mentor involveras i arbetet.
- Rektor ska tillse att de inblandade eleverna erbjuds hjälp av elevhälsan om inte skolans lokala elevhälsoteamsinsatser är tillräckliga för att bearbeta händelsen.
- Uppföljningssamtal med de inblandade ska ske efter en vecka samt efter en månad. Rektor kallar eller den av rektor utsedda till samtalen där elever, vårdnadshavare, klassföreståndare/mentor samt elevhälsoteamrepresentant deltar. Samtalen dokumenteras och sparas i elevakten.

4 Åtgärder vid hot och våld från barn/elev mot arbetstagare

4.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och/eller våld mellan elev och arbetstagare ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.
- Lugna situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till var sitt rum.

4.2 Utred situationen

Båda parter får berätta sin upplevelse av händelsen, som dokumenteras av respektive samtalsledare. Om händelsen härmed bedöms utredd avslutas ärendet genom att klassföreståndaren/mentor, skyddsombud och rektor informeras. Klassföreståndaren/mentor och rektor hanterar händelsen utifrån verksamhetens Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling.

4.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Rektor leder samtalet med de inblandade.
- Rektor eller den av rektor utsedda informerar elevens vårdnadshavare.
- Vid allvarligt hot eller våld informerar rektor först personal och därefter skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras. I de fall en polisanmälan görs och där någon under 18 år är misstänkt för brott, informeras alltid socialtjänsten och vårdnadshavarna via polisen.
- Om det anses befogat gör rektor en anmälan till socialtjänsten.
- Registrering av skada eller tillbud för personal sker i Stella Personal av den personal som är drabbad. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

4.4 Vidare åtgärder

- Den utsatta ska erbjudas hjälp i form av krisbearbetning. Rektor kan ta hjälp av personalkontoret.
- Behöver relationerna mellan de inblandade bearbetas ytterligare, kontaktar rektor elevhälsan och skyddsombud. Vidare åtgärder tar sin utgångspunkt i likabehandlingsplan. Rektor eller den av rektor utsedda ansvarar för dokumentation samt att elevens mentor och vårdnadshavare involveras i arbetet.
- Uppföljningssamtal med de inblandade ska ske efter en vecka samt efter en månad. Rektor ansvarar för samtalen samt dokumentation.

5 Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot barn/elev

5.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld mellan arbetstagare och barn/elev ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.
- Lugna situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till var sitt rum.

5.2 Utred situationen

De inblandade får berätta sin upplevelse av händelsen, som dokumenteras av respektive samtalsledare. Om händelsen bedöms utredd avslutas ärendet genom att rektor och skyddsombud informeras. Rektor eller den av rektor utsedda kontaktar vårdnadshavare och mentor. Mentor och rektor beaktar händelsen utifrån verksamhetens Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling.

5.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Den arbetstagare som gjort sig skyldig till hot och/eller våld mot ett barn/en elev har begått ett tjänstefel. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med personalavdelningen och den berördas fackliga ombud involveras.
- Vid allvarligt hot och/eller våld gör rektor en polisanmälan av händelsen.
- Vid allvarligt hot och/eller våld informerar rektor först personalen och därefter skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå. Rektor informerar sin närmsta chef.
- Registrering av skada eller tillbud för elev sker i Stella Elev av närvarande personal. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

5.4 Vidare åtgärder

- Den utsatta ska erbjudas hjälp av elevhälsan att bearbeta händelsen.
- Behöver relationerna mellan de inblandade bearbetas ytterligare kontaktar rektor elevhälsan för eleven, skyddsombud och eventuellt personalkontoret för arbetstagaren. Vidare åtgärder tar sin utgångspunkt i likabehandlingsplanen. Rektor ansvarar för dokumentation samt att mentor och vårdnadshavare involveras i arbetet.
- Uppföljningssamtal med de inblandade ska ske efter en vecka samt efter en månad. Rektor ansvarar för samtalen samt dokumentation.

6 Åtgärder vid hot och våld från närstående mot barn/elev

6.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld mellan närstående² och barn/elev ska ingripa för att stoppa det³. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det. OBS! Gör en bedömning om – och vilken – anhörig som ska kontaktas! Rådgör med socialtjänst och/eller polis! Att berätta för anhöriga/närstående kan förvärra våldet för den utsatta!
- Ordna att eventuellt skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.
- Lugna situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till någon i barn- och elevhälsan tills socialtjänsten har beslutat vad som ska göras.

6.2 Utred situationen

De inblandade får berätta sin upplevelse av händelsen, som dokumenteras av respektive samtalsledare. Rektor eller den av rektor utsedda kontaktar socialtjänsten och mentor och informerar den/de utsatta om vad som kommer att hända. Mentor och rektor beaktar händelsen utifrån verksamhetens Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling.

6.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Den arbetstagare som anmäler incidenten måste kontakta socialtjänsten och rektor.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras innan polisanmälan.
- Vid allvarligt hot och/eller våld informerar rektor efter samråd med polis och socialtjänst personalen. Därefter eventuellt skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör (efter samråd med socialtjänsten och Barn- och elevhälsan) huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå. Rektor informerar sin närmsta chef.
- Registrering av skada eller tillbud för elev sker i Stella Elev av närvarande personal. Vidare utredning görs av socialtjänsten (Relationsvåldteamet) och eventuellt polisen.

6.4 Vidare åtgärder

- Den utsatta ska erbjudas hjälp av barn- och elevhälsan att bearbeta händelsen.
- Uppföljningssamtal med de inblandade ska ske efter en vecka samt efter en månad. Rektor ansvarar för samtalen samt dokumentation.
- Uppföljningsmöte med Relationsvåldteamet ska inbokas och genomföras snarast.

² Närstående kan vara förälder, syskon, annan släkting eller vän till familjen.

³ Se Bilaga 15.2 för detaljerad instruktion.

7 Åtgärder vid hedersrelaterat våld och förtryck

7.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld mellan närstående⁴ och barn/elev ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det. OBS! Ej anhöriga/närstående! Det är socialtjänsten som får avgöra. Viktigt att berätta vid den kontakten att det kan vara fråga om ett hedersrelaterat hot eller våld! Att berätta för anhöriga/närstående kan förvärra våldet för den utsatta!
- Ordna att eventuellt skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.
- Lugna situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till någon i barn- och elevhälsan tills socialtjänsten har beslutat vad som ska göras.

7.2 Utred situationen

De inblandade får berätta sin upplevelse av händelsen, som dokumenteras av respektive samtalsledare. Rektor eller den av rektor utsedda kontaktar socialtjänsten och mentor och informerar den/de utsatta om vad som kommer att hända. Det är viktigt att vid kontakt med socialtjänsten nämna att oron rör hedersrelaterad problematik, så att socialtjänsten i sin tur förstår att kontakt med föräldrar kan öka risken för eleven. **Om skolan är orolig för att eleven far illa på grund hedersrelaterad problematik i hemmet, ska inte skolan kontakta föräldrarna.** (se bilaga 15.2) Mentor och rektor beaktar händelsen utifrån verksamhetens Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling.

7.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Den arbetstagare som anmäler incidenten måste kontakta socialtjänsten och rektor.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras innan polisanmälan.
- Vid allvarligt hot och/eller våld informerar rektor efter samråd med polis och socialtjänst personalen. Därefter eventuellt skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör (efter samråd med Barn- och elevhälsan) huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå. Rektor informerar sin närmsta chef.
- Registrering av skada eller tillbud för elev sker i Stella Elev av närvarande personal. Vidare utredning görs av socialtjänsten (Relationsvåldteamet) och eventuellt polisen.

7.4 Vidare åtgärder

- Den utsatta ska erbjudas hjälp av barn- och elevhälsan att bearbeta händelsen.
- Uppföljningssamtal med de inblandade ska ske efter en vecka samt efter en månad. Rektor ansvarar för samtalen samt dokumentation.
- Uppföljningsmöte med Relationsvåldteamet ska inbokas och genomföras snarast.

⁴ Närstående kan vara förälder, syskon, annan släkting eller vän till familjen.

8 Åtgärder vid hot och våld från utomstående mot barn/elev

8.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld från en utomstående mot barn/elev ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Hjälp den som blir hotad eller attackerad att snabbt ta sig därifrån och om händelsen utspelar sig på skolgården, för in eleven i skolbyggnaden.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.

8.2 Utred situationen

Eleven får berätta sin upplevelse av händelsen, som dokumenteras av inblandad arbetstagare. Händelsen bör polisanmälas. Om händelsen bedöms utredd utifrån skolans perspektiv avslutas ärendet genom att rektor, eller den av rektor utsedda, informerar mentor och vårdnadshavare om händelsen.

8.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Vid allvarligt hot eller våld informerar rektor först personalen och därefter skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå.
- Om den utomstående är elev vid en annan skola i kommunen kontaktar rektor berörd skolas rektor.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras. I de fall en polisanmälan görs och där någon under 18 år är misstänkt för brott, informeras alltid socialtjänsten och vårdnadshavarna via polisen.
- Registrering av skada eller tillbud för elev sker i Stella Elev av närvarande personal. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

8.4 Vidare åtgärder

Den utsatta ska erbjudas hjälp av skolans elevhälsoteam och elevhälsan för att bearbeta händelsen. Uppföljningssamtal med elev och vårdnadshavare ska ske efter en vecka samt efter en månad. Mentor ansvarar för samtalen samt dokumentation.

9 Åtgärder vid hot och våld från utomstående mot arbetstagare

9.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld från en utomstående mot en arbetstagare ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Hjälpen som blir hotad eller attackerad ska snabbt ta sig därifrån och om händelsen utspelar sig på skolgården, för in arbetstagaren i skolbyggnaden.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.

9.2 Utred situationen

Den utsatta får berätta sin upplevelse av händelsen, som dokumenteras av rektor, eller av den rektor utsedde, och eller skyddsombud. Om händelsen bedöms utredd avslutas ärendet genom att rektor och skyddsombud informeras om händelsen. Om den utomstående är elev vid annan skola informeras berörd rektor.

9.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Vid allvarligt hot eller våld informerar rektor först personalen och därefter skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras. I de fall en polisanmälan görs och där någon under 18 år är misstänkt för brott, så informeras alltid socialtjänsten och vårdnadshavarna via polisen.
- Registrering av skada eller tillbud för personal sker i Stella personal av närvarande personal. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

9.4 Vidare åtgärder

Rektor leder och dokumenterar uppföljningssamtal med den utsatta efter en vecka och en månad. Den utsatta ska erbjudas hjälp med krisbearbetning. Rektor kan ta hjälp av personalkontoret.

10 Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot utomstående

10.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld från arbetstagare mot utomstående ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Hjälp den som blir hotad eller attackerad att snabbt ta sig därifrån.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och kontakt med anhörig.

10.2 Utred situationen

Rektor och skyddsombud utreder händelsen och dokumenterar. Om händelsen härmed bedöms utredd avslutas ärendet. Om den utomstående är elev vid annan skola informeras berörd rektor.

10.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Vid allvarligt hot eller våld informerar rektor först personalen och därefter skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå.
- Rektor informerar närmsta chef.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras innan polisanmälan. Om tillämpligt, registrera skadan eller tillbudet i Stella Personal eller i Stella Elev av närvarande personal. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

10.4 Vidare åtgärder

- Rektor leder och dokumenterar uppföljningssamtal med arbetstagaren efter en vecka och en månad.
- Arbetstagaren ska erbjudas hjälp med krisbearbetning. Rektor kan ta hjälp av personalkontoret. Involvera arbetstagarens fackliga ombud.

11 Åtgärder vid hot och våld från barn/elev mot utomstående

11.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld från en elev mot en utomstående ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Hjälp den som blir hotad eller attackerad att snabbt ta sig därifrån.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.

11.2 Utred situationen

Rektor, eller den av rektor utsedde, utreder händelsen och dokumenterar. Om händelsen härmed bedöms utredd avslutas ärendet. Om den utomstående är elev vid annan skola informeras berörd rektor.

11.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Rektor, eller den av rektor utsedde, informerar elevens vårdnadshavare.
- Den utsatta ska erbjudas hjälp att kontakta anhörig. Om den utomstående är elev vid en annan skola i kommunen kontaktar rektor den skolans rektor.
- Vid allvarligt hot eller våld informerar rektor, eller den av rektor utsedde, först personalen och därefter skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas. Rektor avgör huruvida samtliga elevers vårdnadshavare bör informeras om händelsen samt om vidtagna åtgärder på skolnivå.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras. I de fall en polisanmälan görs och där någon under 18 år är misstänkt för brott, så informeras alltid socialtjänsten och vårdnadshavarna via polisen.
- Om tillämpligt, registrera skadan eller tillbudet i Stella Personal eller i Stella Elev av närvarande personal. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

11.4 Vidare åtgärder

Rektor leder och dokumenterar uppföljningssamtal med eleven efter en vecka och en månad. Rektor kontaktar den utsatta efter en vecka, eller efter överenskommelse, för att följa upp händelsen.

12 Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot arbetstagare

12.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld från en arbetstagare mot en annan ska gripa in för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Lugna ner situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till var sitt rum.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.

12.2 Utred situationen

- Båda arbetstagarna får redogöra och dokumentera sin version av händelsen och rektor delges materialet. Om händelsen bedöms utredd avslutas ärendet av rektor.
- De inblandades fackliga representanter informeras om händelsen.

12.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Den arbetstagare som gjort sig skyldig till våld och hot mot en annan arbetstagare har begått ett tjänstefel. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med personalkotoret och den berördas fackliga ombud.
- Vid allvarligt hot eller våld informerar rektor personalen.
- Om händelsen utspelats i närvaro av elever gör rektor en bedömning hur skolans elever informeras om händelsen och vilka åtgärder som vidtas.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras innan polisanmälan. Registrering av skada eller tillbud för personal sker i Stella Personal av närvarande personal. Vidare utredning görs av rektor eller den av rektor utsedda.

12.4 Vidare åtgärder

- Rektor tillsammans med personalkotoret beslutar om vidare åtgärder.
- Den/de utsatta ska erbjudas hjälp med krisbearbetning. Rektor kan ta hjälp av personalkotoret.

13 Åtgärder vid hot och våld från chef mot arbetstagare

13.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld från chefen mot en arbetstagare ska gripa in för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Lugna situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till var sitt rum.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.

13.2 Utred situationen

- Båda inblandade får dokumentera sin version av händelsen. Dessa delges närmast överordnad chef.
- Närmast överordnad chef utreder händelsen.
- Skyddsombud och/eller fackligt ombud informeras om händelsen.

13.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Den chef som gjort sig skyldig till våld och hot mot en arbetstagare har begått ett tjänstefel. Ärendet hanteras i fortsättningen av överordnad chef tillsammans med personalkontoret och den berördas fackliga ombud informeras.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras innan överordnad chef gör en polisanmälan av händelsen.
- Vid allvarligt hot eller våld informerar närmast överordnad chef personalen.
- Om händelsen utspelats i närvaro av elever gör närmaste chef en bedömning hur skolans elever informeras om händelsen och vilka åtgärder som vidtas.
- Dokumentera händelsen och gör en arbetsskadeanmälan som lämnas till närmast överordnad chef.

13.4 Vidare åtgärder

- Närmast överordnad chef tillsammans med personalkontoret beslutar om vidare åtgärder.
- Den/de utsatta ska erbjudas hjälp med krisbearbetning. Närmast överordnade chef kan ta hjälp av personalkontoret.

14 Åtgärder vid hot och våld från arbetstagare mot chef

14.1 Akut skede

- Varje vuxen som ser/uppfattar hot och eller våld från arbetstagare mot chefen ska ingripa för att stoppa det. Kalla på fler vuxna alternativt polis om situationen kräver det.
- Lugna situationen och om det anses nödvändigt ta de inblandade till var sitt rum.
- Ordna att skadade får vård samt att de inblandade får hjälp och stöd av någon de har god kontakt med och förtroende för.

14.2 Utred situationen

- Arbetstagare och chef får dokumentera sina respektive versioner av händelsen. Dessa delges chefens närmast överordnade chef.
- Närmast överordnad chef utreder händelsen.
- Skyddsombud och/eller fackliga ombud informeras om händelsen.

14.3 Vid allvarligt hot eller våld

- Den arbetstagare som gjort sig skyldig till våld och hot mot sin chef har begått ett tjänstefel. Ärendet hanteras i fortsättningen av överordnad chef tillsammans med personalkontoret och den berördes fackliga ombud.
- Vid allvarligt hot och/eller våld ska säkerhetschef och/eller verksamhetschef involveras innan överordnad chef gör en polisanmälan av händelsen.
- Vid allvarligt hot eller våld informerar närmast överordnad chef personalen.
- Om händelsen utspelats i närvaro av elever informeras skolans elever om händelsen och vilka åtgärder som vidtas.
- Registrering av skada eller tillbud för personal sker i Stella Personal av närvarande personal. Vidare utredning görs av närmaste chef.

14.4 Vidare åtgärder

- Närmast överordnad chef tillsammans med personalkontoret beslutar om vidare åtgärder.
- Den/de utsatta ska erbjudas hjälp med krisbearbetning. Närmast överordnade chef kan ta hjälp av personalkontoret.

15 BILAGA

15.1 Checklista

Som stöd i arbetet, då en händelse med inslag av hot eller våld inträffat på skolan, finns denna checklista över åtgärder som ska vidtagas. Rektor är ansvarig för att vidtagna åtgärder kontrolleras mot checklistan.

- Direkt dokumentation av händelsen
- Hedersrelaterat? Se instruktioner för åtgärder! (Bilaga 15.2)
- Kontakta säkerhetschef och/eller verksamhetschef?
- Information till berörda
- Kontakt med förvaltningens kommunikatör för eventuell kontakt med media?
- Polisanmälan?
- Anmälan till socialtjänsten?
- Krisstöd
- Uppföljande samtal
- Uppföljande samtal med eventuell utomstående som blivit inblandad
- Upprättande av åtgärdsprogram
- Information om elevförsäkring, se länk bilaga 15.3
- Arbetsskadeanmälan till Försäkringskassan (för elever gäller detta endast vid APL) se länk bilaga 15.3
- Anmälan ska rapporteras in i incidentrapporteringsystemet Stella, se länk bilaga 15.3
- AFA-försäkring (för personal), se länk bilaga 15.3

15.2 Checklista för skolpersonal vid förekomst av våld mot barn eller inom familjen

Barn och unga som upplevt våld

Syftet med Katrineholms kommuns handlingsplan och checklistor för varje förvaltning är att förebygga våld i nära relationer och särskilt uppmärksamma kvinnor som utsätts för våld och barn som upplevt våld. Vi vill säkerställa att barnen/omsorgspersonen får stöd och hjälp. Våldet ska förebyggas, upprepning ska förhindras och kompetensen i arbetet kring barnen som upplevt våld behöver utvecklas. Därför har en enkel checklista skapats för att underlätta vårt dagliga arbete i dessa frågor. Checklistan är ett komplement till socialtjänstens handlingsplan för arbete med våld i nära relation (kan hittas på Communis), den ska vara specifik och gälla för personal på Bildningsförvaltningen.

Idag används begreppet ”barn som upplevt våld”. Det är en markering som talar om att barn inte enbart ser våld utan även upplever det på andra sätt, t.ex. via ljud och outtalade stämningar i vardagen. Barn som far illa har en lagstadgad rätt att erhålla samhällets skydd och stöd. Samhället har en uppgift att uppmärksamma barn som lever under svåra omständigheter eller riskerar att fara illa. Barnens situation får inte glömmas när de upplevt våld. Barnens behov av skydd och stöd ska bedömas för att de ska kunna erbjudas hjälp både i den akuta situationen och på längre sikt. Barn som upplevt våld ska ses som brottsoffer enligt Socialtjänstlagen 5 kap 11§ och inom bildningsförvaltningen gäller anmälningsplikt vid misstanke om barn som far illa enligt Socialtjänstlagen 14 kapitel 1§.

Nedanstående checklista gäller för ALLA som arbetar inom Bildningsförvaltningen.

- Lyssna in vad barnet har att berätta. Om barnet berättar om våld i hemmet skall inte föräldrarna kontaktas.
- Informera rektor/förskolechef som har det yttersta ansvaret för eleverna.
- Vid vetskap om våld i hemmet skall personen i samråd med rektor/förskolechef föra informationen vidare till socialtjänsten. Snabbaste sättet är att ringa 0150-48 83 00. Om inget svar ring 112 för att komma till sociala beredskapen.
- Undervisning och kontakt med eleven skall fortsätta som vanligt. Ingen information om anmälan lämnas till barnet eller föräldrarna. Socialtjänsten ansvarar för detta.
- Skulle ny information om hemsituationen framkomma skall detta rapporteras fortlöpande till socialtjänsten.
- Vid funderingar/oklarheter- rådgör med mottagningsgruppen på socialförvaltningen 0150-48 83 00.

Återkoppling från socialtjänsten och barnförhøret

Socialtjänsten kan återkoppla att ärendet mottagits och på förfrågan ska de även svara på om utredning öppnas eller om ärendet läggs ner. Vid föräldrars samtycke och i vissa specifika fall kan mer information lämnas.

Vid barnförhøret kan skol- eller förskolepersonal tillfrågas om att följa med ett barn till barnahus i Nyköping. Detta sker så att barnet inte behöver åka ensam med det personliga ombudet som det inte känner. Ombudet har dock ansvaret och ska följa med eftersom det är en av deras huvuduppgifter. Det är deras ansvar att informera barnet om vart de ska åka och varför. Barnets föräldrar får absolut inte veta om att förhøret ska äga rum.

2016-05-19

15.3 Digitala blanketter

Registrering av skada eller tillbud för elever och personal

<https://katrineholm.miljodata.se/Lisa/base.aspx>

Försäkringsinformation Katrineholms Kommuns webbsida

<https://www.katrineholm.se/omsorg--stod/olycksfallsforsakring.html>

Arbetskadearmälan

Blankett för rapport av arbetsskada/personskada på Försäkringskassans webbsida

https://www.forsakringskassan.se/wps/wcm/connect/9c28bf1f-0853-43bf-8886-c86925a865a2/FK9210_005_F_005.pdf?MOD=AJPERES&CVID=

AFA Försäkring skadeanmälan.

Fylls i tillsammans med arbetsskadearmälan.

<http://www.afaforsakring.se/upload/Blanketter/F7007.pdf>

Likabehandlingsplanen för verksamheten finns på Lärknuten – Ping Pong,

<https://larknuten.katrineholm.se/>

Och på www.katrineholm.se under respektive skolform

15.4 Bra webbplatser och kontakter

Faktasida om Hedersvåld och förtryck för ungdomar och vuxna med bra råd

<https://www.umo.se/vald-och-krankningar/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/>

Fakta om hedersförtryck

<http://www.hedersfortryck.se/hedersfortryck/>

Brottsförebyggande rådet, BRÅ

[Brå - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](http://bra.se)

Brottsofferjouren, BOJ: Unga brottsoffer

[Brottsofferjouren Sverige \(ungaboj.se\)](http://ungaboj.se)

Brottsoffermyndigheten

[Brottsoffermyndigheten](http://brottsoffermyndigheten.se)

Fakta för barn (och vuxna) om brott

[Start \(jagvillveta.se\)](http://jagvillveta.se)

Barnafrid. Ett nationellt centrum för kunskap om våld mot barn

[Barnafrid - Linköpings universitet \(liu.se\)](http://barnafrid.liu.se)

[Barnafrid – Basprogram om våld mot barn](http://barnafrid.se)

Rädda barnen. Stopp – min kropp!

[Stopp! Min kropp! - Rädda Barnen \(raddabarnen.se\)](http://raddabarnen.se)

Våld i ungas relationer

[Unga Relationer](http://ungarelationer.se)

15.5 Överträdelse och lagrum

Nedanstående uppräknade ska ses som en hjälp i avgörandet om misstanke om brottslig handling finns. Vid svårigheter att avgöra kontaktas polisen för rådgivning.

Misshandel (t.ex. avsiktliga örfilar och knytnävsslag) 3 kap 5 och 6 § brottsbalken

Vållande till kroppsskada eller sjukdom (av grov oaktsamhet orsaka skada) 3 kap 8 § brottsbalken

Framkallande av fara för annan (av grov oaktsamhet utsätta annan för livsfara eller fara för svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom)
kap 9 § brottsbalken

Olaga tvång (genom våld eller genom hot tvinga annan att göra, tåla eller underlåta något)
kap 4 § brottsbalken

Olaga hot (allvarligt hota någon i syfte att framkalla allvarlig rädsla) 4 kap 5 § brottsbalken

Ofredande (handgripligen eller på annat sätt antasta någon) 4 kap 7 § brottsbalken

Förtal (utpeka någon som brottslig eller klandervärd)
Får endast åtalas av målsäganden
kap 1 och 2 § brottsbalken

Förolämpning (smäda eller beskylla annan)
Får endast åtalas av målsäganden
kap 3 § brottsbalken

Våldtäkt och sexuellt tvång (genom våld eller hot tvinga annan till samlag eller annan sexuell handling)
kap 1 och 2 § brottsbalken

Sexuellt ofredande (sexuellt beröra barn under 15 år, "tafsa") 6 kap 7 § brottsbalken

Stöld och rån
8 kap 1, 4 och 5 § brottsbalken

Skadegörelse och åverkan (t.ex. allvarligare klotter och fönsterkrossning) II kap 1-3 § brottsbalken

Våld eller hot mot tjänsteman (t.ex. mot lärare) 17 kap § brottsbalken

Narkotikabrott eller vårdslöshet med narkotika (överlåta, anskaffa, sälja, inneha, bruka eller ha annan befattning med narkotika)
1-3 § narkotikastrafflagen

Olovlig försäljning av alkoholdrycker (langning)
10 kap 3 § alkohollagen

Lag (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

15.6 Handlingsplanens koppling till lagar och styrdokument

- **AML**

<http://www.av.se/dokument/publikationer/bocker/h008.pdf>

1 kap. Lagens ändamål och tillämpningsområde.

§1 Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt upp- nå en god arbetsmiljö.

§3 Elever, värnpliktiga med flera

Alla som genomgår utbildning likställs med arbetstagare (3 § punkt 1) Särskilda föreskrifter om elevskyddsombud i 6 kap. I 7-18 §.

Elever vid alla typer av skolor omfattas således i huvudsak av arbetsmiljölagen från och med förskoleklasserna.

2 kap. Arbetsmiljöns beskaffenhet

§2 Arbete skall planläggas och anordnas så, att det kan utföras i en sund och säker miljö.

- **AFS 1993:2 Våld och hot i arbetsmiljön**

http://www.av.se/lagochratt/afs/afs1993_02.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1

4 § Arbetstagarna skall ha tillräcklig utbildning och information och få tillräckliga instruktioner för att kunna utföra arbetet säkert och med tillfredsställande trygghet.

Kommentar till 4 § Enligt 3 kap 3 § arbetsmiljölagen skall arbetsgivaren förvissa sig om att arbetstagaren har den utbildning som behövs och vet vad han har att iaktta för att undgå riskerna i arbetet.

7 § Arbetstagarna skall ha möjlighet att kalla på snabb hjälp vid en vålds- eller hotsituation.

Kommentar till 7 § För att snabb hjälp skall kunna ges i en nödsituation behövs i allmänhet en i förväg uppgjord plan.

10 § Tillbud och händelser med våld eller hot om våld skall dokumenteras och utredas.

Kommentar till 10 § Det är viktigt att det finns rutiner för att uppmärksamma, rapportera och följa upp alla tillbud och händelser med inslag av våld och hot. Rutinerna bör också innebära att våld och allvarliga hot om våld anmäls till yrkesinspektionen, polisen och försäkringskas- san. Det kan erinras om att enligt 2 § arbetsmiljöförordningen skall arbetsgivaren anmäla allvarliga personskador eller tillbud till yrkesinspektionen. Denna bestämmelse är i många fall tillämplig vid våld och hot om våld på arbetsplatsen.

11 § Arbetstagare som utsatts för våld eller hot om våld skall snabbt få hjälp och stöd för att förebygga eller lindra såväl fysisk som psykisk skada. Arbetsgivaren skall ha särskilda rutiner för detta.

Kommentar till 11: För att undvika eller lindra skador av en vålds- eller hotsituation och förebygga framtida problem är det viktigt att det finns en förberedd organisation för detta på alla arbetsplatser. På större arbetsplatser bör någon form av räddningsledning eller krisgrupp finnas. Denna grupp träder i funktion vid svåra akuta händelser.

Bilaga 5 (11 §):Aktuella regler mm

Förslag till åtgärder i anslutning till en akut våldshändelse

- **AFS 1999:7 Första hjälpen och krisstöd**

http://www.av.se/lagochratt/afs/afs1999_07.aspx

Beredskap för första hjälpen och krisstöd

§ På varje arbetsställe skall finnas den beredskap och de rutiner för första hjälpen och kris- stöd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och särskilda risker. Vid planeringen skall de kontakter som behövs tas med berörda lokala samhällsorgan.

Kommentar till 5 § Beredskap för första hjälpen och krisstöd

Avgörande för att på ett tillfredsställande sätt kunna ge hjälp vid olyckor, akut sjukdom och liknande allvarliga händelser är att det i verksamheten finns en beredskap för och kunskap om akuta åtgärder.

Rutiner för första hjälpen och krisstöd

Att ha beredskap för omhändertagande innebär bl.a. att det finns rutiner för uppgiften. Vem gör vad när något händer?

Arbetstagarens kännedom om rutiner och planering

Det är angeläget att de anställda känner till hur första hjälpen och krisstödet är organiserat och anordnat samt att kunskaperna hålls aktuella.

Kunskaper i första hjälpen

§ Med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och de särskilda risker som finns skall det finnas tillräckligt antal personer, som kan ge första hjälpen, tillgängliga på arbetsstället Åtgärder skall vidtas för att kunskaper och färdigheter i första hjälpen hålls aktuella.

Kommentar till 6: Kunskaper i första hjälpen

Hur många behöver kunna ge första hjälpen?

Vilka kunskaper behövs?

Utbildning och praktisk övning i L-ABC2) bör alltid ingå.

Kunskaper om krisstöd

§ Chefer och arbetsledande personal skall ha tillräckliga kunskaper om krisstöd för att kunna planera och ordna detta på ett lämpligt sätt.

Kommentar till 7 § Kunskaper om krisstöd

Med kunskaper för att planera och ordna krisstöd avses att det i verksamheten finns en kompetens och insikt om behovet av krisstöd och hur beredskapen för krisstöd i anslutning till allvarliga händelser skall ordnas.

- **AFS 1999:7**

Bilaga 2

Exempel på vad rutiner vid olyckor och akuta krissituationer kan omfatta. I syfte att kunna ge ett gott omhändertagande och minimera akut och framtida ohälsa är det viktigt att det finns en planering och tydliga rutiner för vad som bör göras och vem som har att göra det.

Våld och hot på jobbet kartlägg riskerna

http://www.av.se/dokument/publikationer/adi/adi_525.pdf

Våld och hot inom omsorg och skola

http://www.av.se/dokument/publikationer/adi/adi_522.pdf

Ansvaret skall vara tydligt

- Alla händelser skall följas upp
- Snabb hjälp
- Rutiner för hjälp och stöd
- Dokumentation

Arbetsmiljöverkets temasidor Våld och hot

<http://www.av.se/teman/hotochvald/>

Våld och hot inom skolan

<http://www.av.se/arbetsmiljokunskap/Hot-och-vald-i-skolan.aspx>

- **SFS 2006:67**

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-200667-om-forbud-mot-diskriminering-och_sfs-2006-67

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever I: Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling. Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i Skollagen (1985:1100).

- **Diskrimineringslagen (2008:567)**

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567

- **FN:s barnkonvention**

<http://barnkonventionen.se/fns-konvention-for-barns-rattigheter/>

Artikel28: Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplinen i skolan upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överensstämmelse med denna konvention.

- **Skollagen (2010:800)**

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

Skollagens kapitel 1, 5 och 6 behandlar skolans ansvar i förhållande till handlingsplanens innehåll. Exempel ur lagen:

Kap Inledande bestämmelser

5 § Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Kap 5 Arbetsmiljö

3 § Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

§ Rektor eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Kap 6 Åtgärder mot kränkande behandling

§ Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

- **Läroplan för förskolan, Lpfö 18**

<https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2018/laroplan-for-forskolan-lpfo-18>

Kap 1, s. 5

Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

...

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet,

individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

- **Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (reviderad 2019)**

<https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2019/laroplan-for-grundskolan-forskoleklassen-och-fritidshemmet-reviderad-2019>

Kap 1, s. 5

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

...

Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

...

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

- **Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011**

<https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/laroplan-gyll-for-gymnasieskolan>

Kap 1

Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som utbildningen ska gestalta och förmedla.

...

Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas.

besöksadress Stadshuset Gröna Kulle, Fredsgatan 38
postadress Katrineholms kommun, 641 80 Katrineholm,
telefon Kommunens växel 0150-570 00 (vardagar 8–17)
e-post kommunen@katrineholm.se
webbplats www.katrineholm.se